

MA37ES

749001

Les calcàries de Santanyí en el mirador des Pontàs

Situació

Municipi: Santanyí

Coordenades UTM
(31N ETRS89):

X: 512246
Y: 43524547

Dificultat i durada

5 min

Accés

L'accés es fa des del carrer del Passeig de la Mar de la urbanització Cala Llobards. Al mirador s'hi arriba per un petit passatge perpendicular a aquest carrer i pel qual s'accedeix al penya-segat (carrer del Mirador des Pontàs).

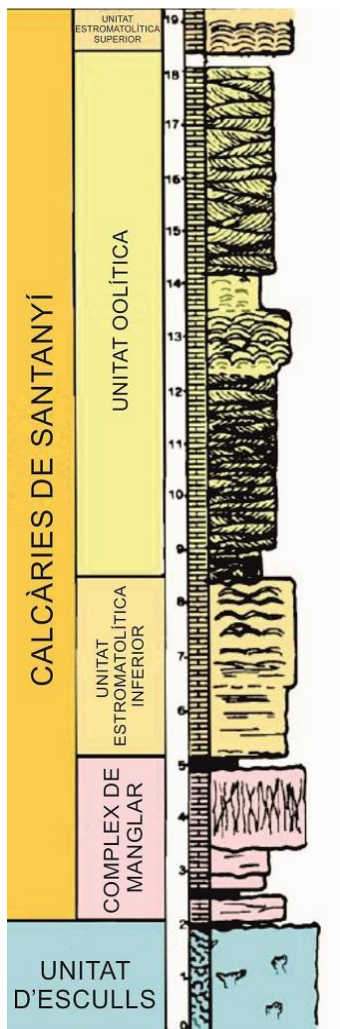
Interès principal

Estratigràfic

Interès secundari

Sedimentològic, paleontològic

Descripció de la localitat

Columna estratigràfica

En el mirador des Pontàs es pot observar una de les millors seccions estratigràfiques del miocè superior.

La base del penya-segat correspon a la unitat d'esculls, composta per restes d'un antic escull de corall. La part superior es troba erosionada i ha donat lloc a una rasa marina.

Sobre aquesta superfície d'erosió, i de forma discordant, ens apareix el primer tram de la Formació Calcàries de Santanyí, d'uns 6 Ma.

El tram més antic d'aquesta Formació es denomina complex de manglar i està format per una roca de gra fi, margues, amb abundants motlles verticals d'arrels (rizocrecions), i acumulacions de bivalves. Correspon a una zona de vegetació tropical costanera, molt similar als actuals manglars com els de Florida.

Complex de manglar. Observau-hi les marques verticals d'arrels.

A continuació d'aquestes fàcies es disposa l'anomenada unitat estromatolítica inferior, que està constituïda majoritàriament per estructures laminades calcàries denominades estromatòlits i per abundants mol·luscos bivalves.

Acumulació de bivalves en un bloc caigut.

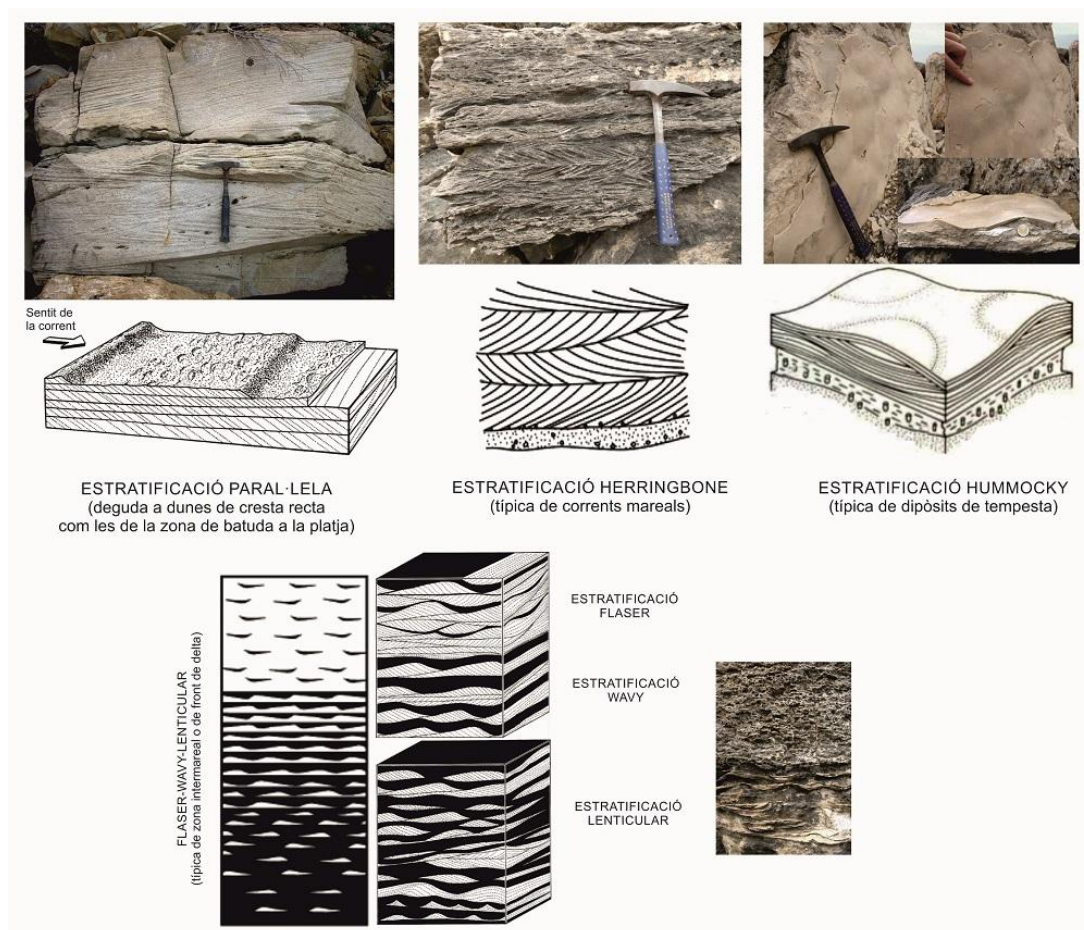

Detall de les làmines estromatolítiques de la unitat estromatolítica inferior.

Per sobre hi apareix la unitat oolítica, que en el mirador des Pontàs assoleix gairebé 10 m d'espessor.

La roca característica d'aquesta unitat, molt apreciada per a la construcció, és la calcària oolítica, formada per una infinitat de petits grans calcaris anomenats oòlits. Aquests es formen en aigües netes, poc profundes i relativament agitades, per precipitació de calcita o aragonita entorn d'un nucli microscòpic, normalment un fragment de roca o bé de closca de mollusc.

Com si es tractà d'arena, els oòlits són transportats per l'aigua i donen lloc a dipòsits estratificats la geometria dels quals dependrà del medi en el qual es va formar. Així, als penya-segats del mirador des Pontàs (i als blocs caiguts) hi trobem gran varietat de tipus d'estratificació creuada i, per tant, d'ambients sedimentaris.

Diferents tipus d'estratificació que podem trobar a la unitat oolítica.

Finalment es pot destacar la presència d'un col·lapse que afecta les fàcies de manglar i la unitat estromatolítica inferior i que es pot observar al penya-segat, a l'altura de la rasa marina.

Aquest tipus de col·lapses són molt freqüents en aquests materials i poden assolir grans dimensions, com alguns que s'observen als penya-segats de la zona de Santanyí.

A la mateixa zona podem veure també una cova litoral de col·lapse que s'ha desenvolupat per sota la urbanització de es Llombards.

Col·lapse que afecta les fàcies de manglar i la unitat estromatolítica inferior.

Per a saber-ne més

FORNÓS, J.; MARZO, M.; POMAR, L.; RODRÍGUEZ-PÉREA, A., 1991. *Evolución tectónico-sedimentaria y análisis estratigráfico del Terciario de la isla de Mallorca*. Universitat de Barcelona. 145 p.

FORNÓS, J. J.; POMAR, L., 1983. *Miocè superior de Mallorca: Unitat calcàries de Santanyí ("Complex terminal")*. In: POMAR, L.; OBRADOR, J.; FORNÓS, J.; RODRÍGUEZ-PÉREA, A. (ed.). *El terciari de les Balears (Mallorca-Menorca)*. Guia de les excursions. X Congrés Nacional de Sedimentologia, Menorca 1983. Grup Espanyol de Sedimentologia. P. 177-206. Palma.

POMAR, L.; WARD, W. C.; GREEN, SR. G., 1996. *Upper Miocene Reef Complex of the Llucmajor area, Mallorca, Spain*. In: FRANSEEN, E.; ESTEBAN, M.; WARD, W. C.; ROUCHY, J. M. (ed.). *Models for Carbonate Stratigraphy from Miocene Reef Complexes of the Mediterranean regions*. SEPM Concepts in Sedimentology and Paleontology Series, 5: 191-225.

Recomanacions

És aconsellable dur gorra, aigua i calçat còmode. Les escales es troben en mal estat, per la qual cosa s'ha d'extremar la precaució en baixar-hi.

El recorregut es pot fer en qualsevol època de l'any, si bé convé evitar els dies de temporal, ja que poden impedir l'accés a la base del mirador. Si es fa a l'estiu, es podrà gaudir d'un bany en alguna de les cales de la zona.

És interessant dur a terme l'itinerari d'Interès Geològic Penya-Segats de la zona de Santanyí, o si no, visitar els LIG des Pontàs i les empremtes de *Myotragus* de la pedrera de s'Estret des Temps, així com la Cala Santanyí, on també podem veure la unitat de calcàries de Santanyí i la cova que s'hi ha desenvolupat: la Cova del Drac de Cala Santanyí.